

Guia docent 320009 - EGEM - Economia i Gestió d'Empresa

Última modificació: 02/04/2024

Unitat responsable: Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa
Unitat que imparteix: 732 - OE - Departament d'Organització d'Empreses.

Titulació: GRAU EN ENGINYERIA DE TECNOLOGIA I DISSENY TÈXTIL (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA ELÈCTRICA (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA ELECTRÒNICA INDUSTRIAL I AUTOMÀTICA (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA MECÀNICA (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA QUÍMICA (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA DE DISSENY INDUSTRIAL I DESENVOLUPAMENT DEL PRODUCTE (Pla 2010). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2024

Crèdits ECTS: 6.0

Idiomes: Català, Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: ROSA MARIA VIDAL TUSAL

Altres: Borrell Matas, Marc
Casabona Fina, Ramon
Espot Piñol, Carme
Garcia Pascual, Juan Carlos
Rodríguez Donaire, Silvia
Tornos Carreras, Javier
Trullas Casasayas, Irene

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

CE06-INDUS. Coneixement adequat del concepte d'empresa, marc institucional i jurídic de l'empresa. Organització i gestió d'empreses. (Mòdul de formació bàsica)

Transversals:

CT01 N1. Emprenedoria i innovació - Nivell 1. Tenir iniciatives i adquirir coneixements bàsics sobre les organitzacions i familiaritzar-se amb els instruments i les tècniques, tant de generació d'idees com de gestió, que permetin resoldre problemes coneguts i generar oportunitats.

CT01 N2. Emprenedoria i innovació - Nivell 2. Prendre iniciatives que generin oportunitats, nous objectes o solucions noves, amb una visió d'implementació de procés i de mercat, i que impliqui i faci partícips als altres en projectes que s'han de desenvolupar.

Bàsiques:

CB1. Que els/les estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general i se sol trobar a un nivell que, malgrat recolzar-se en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements provinents de la vanguardia del seu camp d'estudi.

CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dintre de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caràcter social, científic o ètic.

CB2. Que els/les estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar mitjançant l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dintre de la seva àrea d'estudi.

METODOLOGIES DOCENTS

A les sessions presencials d'exposició de continguts el professor introduirà les bases teòriques de la matèria, conceptes, mètodes il·lustrant-los amb exemples per facilitar la seva comprensió.

Les sessions presencials de treball pràctic a l'aula seran de tres tipus:

Tipus A: El professor guiarà als estudiants en l'anàlisi de la informació i en la resolució de problemes aplicant mètodes, conceptes i resultats teòrics.

Tipus B: Presentació dels treballs realitzats en grup per part dels estudiants.

Tipus C: Sessions d'avaluació.

Els estudiants, hauran de treballar i estudiar individualment i de manera autònoma, amb l'objectiu d'assimilar els conceptes, resoldre els exercicis proposats.

Els estudiants elaboraran treballs en grup, amb un número de membres a determinar. Cadascun d'ells exposarà, en sessions públiques, els resultats obtinguts. S'utilitzaran aquells mitjans de comunicació que en cada cas siguin més adequats per facilitar la comprensió dels oients sobre el tema presentat.

Tots aquells estudiants que suspenguin, vulguin millorar nota o no puguin assistir a l'examen parcial, tindran oportunitat d'examinarse el mateix dia de l'examen final. Si les circumstàncies no fan viable que sigui el mateix dia de l'examen final, el professor responsable de l'assignatura proposarà, via la plataforma Atenea, que l'esmentat examen de recuperació es dugui a terme un altre dia, en horari de classe.

La nova nota de l'examen de recuperació substituirà l'antiga només en el cas que sigui més alta.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura està estructurada en dues parts. En la primera part l'objectiu és introduir a l'estudiant en el coneixement dels principis i fonaments bàsics de l'economia. Es pretén que pugui comprendre els mecanismes que mouen els diferents models econòmics i les implicacions i la influència que aquests tenen en l'administració d'una empresa. En la segona part, en la que l'estudiant ja coneix les regles de joc de l'entorn econòmic, l'objectiu es centra en el coneixement de la gestió i l'administració de l'empresa. S'estudien els conceptes i fonaments de l'empresa, la seva estructura, activitat dinàmica i finalitat, així com el paper de l'emprenedor. S'aborden aspectes com: el comercial, l'activitat productiva, la gestió empresarial i financera, la gestió dels recursos humans, el subsistema d'administració on s'estudia el govern de l'empresa en els seus diversos enfocaments i des d'òptiques diferents.

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup mitjà	15,0	10.00
Hores aprenentatge autònom	90,0	60.00
Hores grup gran	45,0	30.00

Dedicació total: 150 h

CONTINGUTS

TEMA 1: L'ECONOMIA: CONCEPTES I PROBLEMES

Descripció:

- 1.1. Concepte d'economia.
- 1.2. L'escassetat, l'elecció i el cost d'oportunitat.
- 1.3. Els factors i la producció.
- 1.4. El consum, l'estalvi i la riquesa.
- 1.5. Les possibilitats d'elecció d'una societat.
- 1.6. El funcionament del mercat.
- 1.7. La intervenció de l'estat en l'economia i els errors del mercat
- 1.8. La demanda, l'oferta i l'equilibri del mercat

Objectius específics:

- Adquirir algunes nocions bàsiques del que és l'economia i els problemes que tracta.
- Dominar els conceptes d'escassetat, elecció i cost d'oportunitat
- Entendre el concepte de producció i les seves limitacions en una societat
- Comprendre els mecanismes de funcionament del sistema de mercat i els seus errors.
- Manejar les funcions de demanda i oferta juntament amb les principals variables que influeixen en elles.
- Comprendre els diversos casos de desequilibri del mercat.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 3h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Aprenentatge autònom: 6h

TEMA 2: EL COMPORTAMENT DEL CONSUMIDOR I LA DEMANDA

Descripció:

- 2.1. Les restriccions de consumidor.
- 2.2. Pressupost i recta de balanç
- 2.3. Les preferències del consumidor i les corbes d'indiferència
- 2.4. L'elecció del consumidor i les seves restriccions

Objectius específics:

- Comprendre els principis que regeixen el comportament dels agents econòmics i les restriccions que el limiten
- El concepte de conjunt pressupostari i la seva relació davant de canvis en els preus i la renda
- Comprendre els principis de les preferències del consumidor i l'elecció del consumidor com un equilibri de maximització
- Ser capaç de separar els efectes renda i substitució d'un canvi de preu

Activitats vinculades:

Prova de comprovació dels conceptes assolits

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 3h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Aprenentatge autònom: 6h

TEMA 3: L'EMPRESA COM A UNITAT DE PRODUCCIÓ. EL MERCAT DE COMPETÈNCIA PERFECTA

Descripció:

- 3.1. La producció i el seu anàlisi a curt i a llarg termini.
- 3.2. Productivitat, costos i la seva relació.
- 3.3. Els ingressos de l'empresa i el benefici.
- 3.4. Els mercats segons les seves característiques
- 3.5. Els ingressos de l'empresa competitiva.
- 3.6. La quantitat produïda en competència perfecta a curt i a llarg termini.
- 3.7. El benefici de l'empresa: extraordinari, normal i pèrdua

Objectius específics:

- Entendre el concepte de racionalitat en la presa de decisions per part de l'empresa
- Comprendre els conceptes de curt i llarg termini en la teoria de la producció
- Distingir entre eficiència tècnica i eficiència econòmica
- Relacionar els conceptes de producció i costos
- Distingir entre el concepte de benefici econòmic i benefici contable.
- Conèixer les característiques dels mercats de competència perfecta i el procés de maximització del benefici
- Entendre l'equilibri a llarg termini del mercat competitiu i la dinàmica fins a la consecució d'aquest equilibri

Activitats vinculades:

Prova de comprovació dels conceptes assolits

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 3h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Aprenentatge autònom: 6h

TEMA 4: ELS MERCATS NO COMPETITIVS

Descripció:

- 4.1. El monopoli. La maximització del benefici i la producció d'equilibri.
- 4.2. Comparació del monopoli amb la competència perfecta.
- 4.3. Causes de l'existència de monopolis: les barreres d'entrada i el monopoli natural.
- 4.4. La competència monopolista.
- 4.5. L'oligopoli: característiques i models

Objectius específics:

- Diferenciar amb claredat entre els mercats de competència perfecta i els mercats no competitiu
- Conèixer l'equilibri d'un monopolista i comparar el resultat amb el d'un mercat equivalent en competència perfecta
- Preferències entre un mercat competitiu i no competitiu des del punt de vista del benestar social
- Comprendre les característiques bàsiques dels mercats oligopolístics

Activitats vinculades:

Prova de comprovació dels conceptes assolits

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 3h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Aprenentatge autònom: 6h

TEMA 5: ELS MERCATS DE FACTORS PRODUCTIUS

Descripció:

- 5.1. Mercat de factors envers de mercat de béns.
- 5.2. La contractació de treball en una competència perfecta.
- 5.3. L'oferta i la demanda en el mercat de treball.
- 5.4. L'equilibri d'un mercat de treball.
- 5.5. La desocupació

Objectius específics:

- Conèixer el mercat de factors i les diferències amb el mercat de béns
- Comprendre les decisions de demanda per part de l'empresa competitiva en el procés de maximització del benefici
- Conèixer les característiques que fan diferent el mercat de treball amb la resta de mercats
- Comprendre les causes que porten a que els mercats de treball mostrin permanentment una situació de desocupació.

Activitats vinculades:

Prova de comprovació dels conceptes assolits

Dedicació: 5h

Grup gran/Teoria: 1h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 0h 30m

Aprenentatge autònom: 3h

TEMA 6: VARIABLES I CONCEPTES MACROECONÒMICS

Descripció:

- 6.1. El producte interior brut i l'activitat econòmica.
- 6.2. Magnituds relatives al nivell de desocupació.
- 6.3. L'índex de preus al consum.
- 6.4. La taxa d'inflació.
- 6.5. La balança de pagaments.
- 6.6. El creixement econòmic.

Objectius específics:

- Conèixer i entendre les principals magnituds macroeconòmiques relatives a la producció i al nivell de desocupació
- Entendre el significat del nivell general de preus i de la seva taxa de creixement, que es coneix com a taxa d'inflació
- Conèixer la balança de pagaments com un document que aporta informació sobre les transaccions exteriors d'un país

Activitats vinculades:

Prova de comprovació dels conceptes assolits.

Exercici d'aplicació pràctica de la PART 1.

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 4h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m

Aprenentatge autònom: 9h

TEMA 7: L'EMPRESA

Descripció:

- 7.1. L'empresa i l'empresari. Concepte i fonaments
- 7.2. L'activitat de l'empresa: sistema, negoci i estratègia.
- 7.3. L'empresa com a organització
- 7.4. Les organitzacions en el nou escenari global.

Objectius específics:

- Comprendre el concepte i la funció de l'empresa
- Conèixer els diferents tipus d'empreses des de punts de vista diversos
- Comprendre el paper de l'empresari emprenedor en el desenvolupament econòmic i social. Descobrir els seus principals atributs o capacitats essencials.
- Conèixer l'empresa des d'un enfocament de sistemes en el que és factible prendre decisions fonamentades en la comprensió global del sistema
- Comprendre la importància de la planificació estratègica com a conseqüència de la incertesa que caracteritza la vida de l'empresa
- Comprendre que a més d'un sistema l'empresa és una organització i com a tal respon a una estructura i a uns principis
- Conèixer i identificar les diferents parts de l'organització
- Conèixer les tres dimensions que marcaran l'estructura i el desenvolupament de les organitzacions en un escenari global: el coneixement, la innovació i els valors.

Activitats vinculades:

Prova de comprovació dels conceptes assolits

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 4h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m

Aprenentatge autònom: 9h

TEMA 8: EL SUBSISTEMA COMERCIAL

Descripció:

- 8.1. La gestió del màrqueting en l'organització.
- 8.2. El concepte del producte.
- 8.3. Naturalesa i importància del preu
- 8.4. La distribució.
- 8.5. La comunicació.
- 8.6. El pla de màrqueting.

Objectius específics:

- Comprendre l'enfocament de la direcció empresarial orientada al mercat.
- Coneixement del màrqueting com una funció organitzativa i un conjunt de processos orientats a crear, comunicar i entregar valor als clients.
- Aprendre a gestionar les relacions amb el client de forma que beneficiï a l'organització i a altres grups d'interès.
- Conèixer les principals variables i els diferents enfocaments de gestionar el màrqueting.
- Entendre el concepte, l'estructura i el procés de construcció d'un pla de màrqueting.

Activitats vinculades:

Prova de comprovació dels conceptes assolits

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 4h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m

Aprenentatge autònom: 9h

TEMA 9: EL SUBSISTEMA D'OPERACIONS

Descripció:

- 9.1. La direcció d'operacions: decisions estratègiques i tàctiques.
- 9.2. Aspectes rellevants de la producció: objectius, costos i productivitat.
- 9.3. Aspectes estratègics en el subsistema de producció.
- 9.4. Planificació i programació de la producció.

Objectius específics:

- En aquest tema es pretén que l'estudiant adquireixi un coneixement general del subsistema productiu, ja que en una assignatura posterior (Organització d'Operacions) es profunditzarà extensament en tots els seus aspectes.
- Entendre per producció a la sèrie de processos, procediments, mètodes i tècniques utilitzades per l'empresa per a l'obtenció de béns i serveis.
- Conèixer i distingir els diferents tipus de decisions que ha d'adoptar la direcció d'operacions per a anticipar-se als problemes que puguin sorgir en l'assoliment del seu objectiu final.

Activitats vinculades:

- Prova de comprovació dels conceptes assolits
- Exercici d'aplicació pràctica

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 3h

Grup mitjà/Pràctiques: 1h

Aprenentatge autònom: 6h

TEMA 10: EL SUBSISTEMA FINANCER

Descripció:

- 10.1. La funció financera de l'empresa.
- 10.2. L'equilibri financer: el balanç, el fons de maniobra, la liquiditat i la solvència.
- 10.3. El rendiment de l'empresa: benefici, rendibilitat i rendiment.
- 10.4. Elements i funcionament d'un sistema financer.
- 10.5. Els mercats financers
- 10.6. La decisió d'invertir.
- 10.7. Variables fonamentals de la inversió.
- 10.8. Selecció d'inversions: mètodes estàtics i mètodes dinàmics
- 10.9. Fonts de finançament de l'empresa.

Objectius específics:

- Entendre el subsistema financer d'una empresa com a el que representa el sistema circulatori per al cos humà.
- Conèixer els principis sobre els que es sustenten les finances d'una empresa
- Conèixer i entendre l'entorn financer en el que l'empresa ha d'actuar.
- Aprendre a interpretar un balanç i un compte de resultats com a eines útils per a la presa de decisions.
- Entendre que la vida de l'empresa és una sèrie d'inversions encadenades per a mantenir i augmentar la seva productivitat i rendibilitat.
- Distingir entre els diferents tipus d'inversió i conèixer els principals mètodes per a seleccionar les inversions més favorables per als objectius de l'empresa.
- Conèixer les principals fonts de finançament de l'empresa pròpia i externa, així com altres instruments financers a al seu servei al marge dels tradicionals.

Activitats vinculades:

- Prova de comprovació dels conceptes assolits
- Exercici d'aplicació pràctica

Dedicació: 20h

Grup gran/Teoria: 6h

Grup mitjà/Pràctiques: 2h

Aprenentatge autònom: 12h

TEMA 11: EL SUBSISTEMA DE RECURSOS HUMANS

Descripció:

- 11.1. La gestió dels recursos humans.
- 11.2. La planificació de les necessitats de personal
- 11.3. El procés de reclutament i selecció de personal.
- 11.4. La formació del personal.
- 11.5. La retribució dels empleats
- 11.6. Polítiques de retribució
- 11.7. El conflicte i la cooperació a l'empresa
- 11.8. La negociació a l'empresa.

Objectius específics:

- Conèixer l'objectiu de la gestió de personal
- Analitzar la planificació dels recursos humans i abordar els aspectes més rellevants de l'afectació de nous empleats en les organitzacions, en concret el seu reclutament, selecció i integració.
- Conèixer el sistema de recompenses i sancions de l'empresa.
- Conèixer les bases sobre les que ha d'assentar-se aquest sistema: La valoració de llocs i d'efectivitat
- Conèixer els diferents sistemes de salaris i retribució i els seus objectius, així com les facetes més rellevants de les sancions.
- Entendre en que consisteix la negociació, es revisaran els principals trets i característiques dels protagonistes que puguin afectar-la
- Entendre els principis estratègics i tàctics clau.

Activitats vinculades:

Prova de comprovació dels conceptes assolits

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 4h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m

Aprenentatge autònom: 9h

TEMA 12: EL SUBSISTEMA D'ADMINISTRACIÓ

Descripció:

- 12.1. L'administració de l'empresa com a procés
- 12.2. El concepte de directiu i el seu paper en l'empresa
- 12.3. Taxonomia dels directius: comportament i estils de direcció
- 12.4. El procés de presa de decisions.
- 12.5. La cultura i els valors en l'empresa.

Objectius específics:

- Comprendre la importància de la tasca de guiar, de dirigir el conjunt de decisions i accions que es realitzen a l'empresa.
- Entendre que la direcció és part essencial i central del procés administratiu
- Conèixer la importància de la comunicació per tal que l'organització funcioni i com aconseguir-la.
- Conèixer les diferents estructures organitzatives
- Entendre la importància d'establir una cultura i ètica com a valors que enforteixin i caracteritzin a una empresa

Activitats vinculades:

Prova de comprovació dels conceptes assolits

Exercici d'aplicació pràctica

Dedicació: 15h

Grup gran/Teoria: 4h 30m

Grup mitjà/Pràctiques: 1h 30m

Aprenentatge autònom: 9h

ACTIVITATS

PROVA DE COMPROVACIÓ DELS CONCEPTES ASSOLITS

Descripció:

Al finalitzar cadascuna de les diferents subàrees d'estudi es realitzarà una prova, preferentment tipus test o de resposta ràpida.

Objectius específics:

Comprovar i avaluar el nivell de coneixements adquirits per l'estudiant dels continguts assolits

Material:

ATENEA i material repartit en el moment de realitzar la prova

Lliurament:

Avaluable

Dedicació: 0h 30m

Grup gran/Teoria: 0h 30m

EXERCICI D'APLICACIÓ PRÀCTICA

Descripció:

Realització d'exercicis de aplicació practica dels coneixements adquirits. La tipologia de l'exercici variarà depenent de la matèria considerada. Poden anar des de la resolució de problemes, anàlisis i discussió d'un cas , defensa d'una determinada posició o proposta o l'exposició de uns resultats obtinguts.

Objectius específics:

L'objectiu es aplicar els coneixements assolits però a nivell pràctic.

Material:

ATENEA i material repartit en el moment de realitzar la prova

Lliurament:

Lliurable i evaluable

Dedicació: 0h 45m

Grup gran/Teoria: 0h 45m

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Avaluació continuada:

- S'avaluaran totes les activitats proposades a nivell individual i en grup, realitzades presencialment o no presencials.
- Un 35% de la qualificació final serà generada com a resultat de valorar l'activitat de les pràctiques realitzades a nivell presencial i no presencial, en grup o individualment, durant el curs.

L'assistència a les classes pràctiques té caràcter obligatori.

- Un 50% serà generada a partir de les qualificacions obtingudes al llarg de les diverses proves realitzades en el transcurs de la primera i segona avaluació
- En el 15% restant es valorarà l'aspecte formal, l'assistència i participació de totes aquelles activitats presencials que es realitzin al llarg del curs.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- González Domínguez, Francisco José; Ganaza Vargas, Juan D. Principios y fundamentos de gestión de empresas. 2ª ed. Madrid: Pirámide, 2008. ISBN 9788436821871.
- Blanco, Juan Manuel. Economía: teoría y práctica [en línea]. 6ª ed. Madrid: McGraw-Hill, 2014 [Consulta: 08/03/2023]. Disponible a: https://www-ingebook-com.recursos.biblioteca.upc.edu/ib/NPcd/IB_BooksVis?cod_primaria=1000187&codigo_libro=8463. ISBN 9788448192815.
- Castro Abancéns, I.; Rufino Rus, J.I. Creación de empresas para emprendedores. 2ª ed. Madrid: Pirámide, 2015. ISBN 9788436834109.

Complementària:

- Brio González, J. Á. del; Junquera Cimadevilla, B.; Fernández Sánchez, E. Iniciación a los negocios para ingenieros: aspectos funcionales. Madrid: Paraninfo, 2008. ISBN 9788497326810.
- Koontz, Harold; Wehrich, Heinz; Cannice, Mark. Administración: una perspectiva global, empresarial y de innovación [en línea]. 15ª ed. México: McGraw-Hill, 2017 [Consulta: 09/05/2022]. Disponible a: https://www-ingebook-com.recursos.biblioteca.upc.edu/ib/NPcd/IB_BooksVis?cod_primaria=1000187&codigo_libro=8101. ISBN 9786071513915.
- Díez de Castro, J. [et al.]. Administración de empresas: dirigir en la sociedad del conocimiento. Madrid: Pirámide, 2002. ISBN 9788436816785.

RECURSOS

Altres recursos:

Material publicat en el Campus Digital.